

Rozšířený přehled základních témat a terminologie

- proces recepce literárního textu, výzkumy čtenářské recepce (metody, výstupy), specifika recepce literatury žáky mladšího školního věku
- interpretace - výklad pojmu v aktuálních i historických souvislostech (kořeny, vývoj, současný stav užívání pojmu)
- typy interpretace:

a) interpretace komplexní (literárněvědná, podrobná)

Související pojmy:

- umělecké prostředky, umělecký komunikační kód, tzv. hloubkové čtení;
- struktura uměleckého textu:

složky epického textu – téma, dominantní myšlenka(y); autorův přístup; tematické složky (věcný obsah /děj, fabule/, postavy, prostředí děje /čas děje/, vypravěč); tematická výstavba, kompozice (vnitřní /uspořádání dějových –tematických – složek, syžet/, vnější); jazyková výstavba;

složky lyrického textu – téma, dominantní myšlenka(y); autorův přístup; věcný obsah (motivy); tematická výstavba, kompozice (vnitřní /uspořádání, vztahy nedějových složek, motivů/, vnější); prostředky uměleckého jazyka.

Další podrobnější související terminologie byla součástí obsahu předmětu Úvod do studia literatury (1. ročník).

b) interpretace výběrová (literárněvýchovná, didaktická, dílčí)

- stěžejní metodický postup v literární výchově (postup výběrový, problémový, racionální, splňující zásadu adekvátnosti)
- východisko: jedinečný text - na jeho specifických rysech závisí volba konkrétní metody
- metody realizace výběrové (literárněvýchovné) interpretace (rozšíření přehledu metod uváděného ve studijní literatuře k navazujícímu předmětu didaktika literární výchovy):

a) *metody podle složek struktury textu* (viz výše),

b) *komparační metody* – metoda kontextová (srovnávání tematiky textu s vlastními zážitky žáků, souvislosti textu s biografií autora nebo kontextem tvorby), metoda intertextová (komparace dvou nebo více textů), metoda intratextová (komparace pozměněného textu s originálem),

c) *metody podle způsobu řízení interpretace* - sokratovský rozhovor (sokratovská metoda, relativně pevný systém otázek), heuristický rozhovor (motivační otázka), metoda řešení problému (metoda samostatného objevování)

- role a podoba interpretace textu v přípravě učitele na vyučovací hodinu
- dovednost interpretace, citlivost ke sdělení textu, schopnost aplikace literárně teoretických a literárně historických vědomostí při didaktické interpretaci, schopnost adekvátní didaktické modifikace interpretačního přístupu (výběr vhodné metody)
- komplexní a výběrové (literárněvýchovné) interpretační postupy při práci s prózou (konkretizace dle volby textu)
- komplexní a výběrové (literárněvýchovné) interpretační postupy při práci s poezií (konkretizace dle volby textu)

